

Et imperfecta, similiter & virtus: quippe quod alia integra sit, totaque, alia verò particula tantum. Vnde & imperfectiorū quoque imperfecta operatio est. Quo ostenditur, Felicitatem esse vitæ perfectæ, & secundū perfectæ virtutē operationem. Atq. hoc in definitione genus recte constiuitū esse, testatur cōmuniis omnium consensus, qui bene agere, benēque vivere, idem quod felicem, beatumq. esse censem. Quorū unumquodq. vsus est, & operatio, virāque, & actio: actius enim vita vīibus etiā cōparata est. Nam faber frana cōficit, equiti etiam vīsi futura. Tum etiam quod die tantum vna, nec puerili, neque omniātate felicitatem constare posse dicimus. Quocirca friuola est Solonis sententia, negantis, viuum vllū beatū esse, nisi vbi finē attigerit. Nihil quippe imperfectū felix esse potest, cūm integrum non sit. Deinde laudes virtutis, actionibus, carūmq. encomiis impenduntur, & coronantur, nō qui vincere quidē possint, nec vincent rāmen, sed vīctores. Sed & iudicium, quo qualis quisque sit constituitur ex operibus, spectat. Præterea, ob id non laudari felicitas solet, quia reliqua vel partes eius existunt, vel per eam flunt, aut ad ipsam referuntur: quamobrem aliud est ceu beatitudinē prædicatio, aliud laus, aliud encomium. Encomium enim oratio est, facta cuiusq. singularexponens: laus verò vniuersalia celebrans: prædicatio autem finem intendit. Vnde manifestū redditur, interdū quo de conuertitur, quare media vita parte, boni, honesti, prauos nihil antecellat: nihil enim discriminis inter dormientes est. Somnus enim est vitæ otium, non operatio: quapropter nutritiæ partis virtus, quemadmodum nec corporis pars, totius virtutis nequaquam cōseri debet, eō quod in somno vim suam vberius exerat, agaque nutritiæ facultas, cūm contraria sensitiva, concupiscentiæ, dormientib, sunt imperfectiores, quatenus motu non participant phantasias verò, nisi morbo, aut alio quopiam malo præpeditæ fuerint, sapientiæ efficaciores. Verūm quia virtus animæ est, non accidentariæ, de hac considerandum deinceps studiosius erit. Sunt enim animæ duæ partes, quarum vtraque ratione participat, sed non eodem modo: altera enim ut imperio, altera verò vt obsequentiæ, auctoritatiq. nata: si quid præterea fuerit rationis expers prætermittatur. Neq. verò refert, in partēne diuidi anima queat, atque nequeat: fuit enim illi facultates diuersæ, tum illegetiam, quas me morauimus supra. Quagadimodū in curva superficie cōcavū